

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ

*Вітюк В. М., здобувач вищої освіти групи ЗБ-6/1
Миколаївський національний аграрний університет*

*Окреслено теоретичні аспекти бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами.
Ключові слова: заборгованість, контрагенти, розрахунки.*

Контрагент (лат. *Contrahens* - домовлятися; *contra* - проти + *agens* - діючий; *con-trahere* взаємно протистояти) - одна із сторін договору у цивільно-правових відносинах [1]. Контр- або проти відбувається з протиставлення однієї сторони іншій, в договорі кожному з зобов'язань сторін взаємно протистоїть (кореспондує) право іншої сторони і навпаки. У цивільно-правових відносинах під контрагентом розуміється одна зі сторін договору. У ролі контрагента виступають обидві сторони договору по відношенню один до одного. Кожен з партнерів, що укладають контракт, вважається контрагентом. Контрагентом можуть називати, наприклад, підрядника - фізична або юридична особа, що зобов'язується зробити певну роботу, згідно із завданням замовника, отримуючи за це винагороду [2]. Класифікаційні погляди на дослідження розрахунків з контрагентами наведено у таблиці 1.

Таблиця 1 **Класифікаційні погляди на дослідження розрахунків з контрагентами**

Класифікаційна ознака	Вид розрахунків
За способом економічного групування в бухгалтерській звітності	з покупцями і замовниками
	з постачальниками і підрядниками
	з різними дебіторами і кредиторами
За формою	грошові (готівкові, безготівкові)
	негрошові (взаємозалік)
За категорією контрагентів	з фізичними особами
	з юридичними особами
	з державою

Джерело: побудовано на підставі [3, с.121]

Існує і застосовується в даний час різноманіття форм і видів розрахунків з контрагентами, робить неможливим їх вивчення без відповідної класифікації. Для цілей бухгалтерського обліку нами уточнено основні класифікаційні ознаки

(табл. 2).

Таблиця 2 **Класифікація видів розрахунків з контрагентами для цілей бухгалтерського обліку**

Ознака	Вид розрахунків
Форма розрахунків	Грошові, негрошові
Час проведення платежу	Аванс, наступна оплата
Економічний зміст	З постачальниками і підрядниками, з покупцями і замовниками
Спосіб виконання зобов'язань	новація, списання боргу, неможливість виконання, на підставі акту державного органу, при ліквідації юридичної особи, виконання третьою особою

Джерело: [4]

Отже, практика бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами включає:

- 1) організацію розрахунків з контрагентами;
- 2) систему синтетичних і аналітичних рахунків розрахунків;
- 3) порядок розкриття інформації у фінансовій звітності.

Література:

1. [Електронний ресурс] / Режим доступу : uk.wikipedia.org.
2. [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://storage.library.opu.ua/online/conference/tez_45/6-60.pdf.
3. Власова І.О. Проблеми класифікації заборгованості // Вісник Технологічного університету Поділля. Науковий журнал: серія «Економічні науки». – Хмельницький: ТУП, 2003. – №5. – ч. 2, том 1 (55). – С. 119–124.
4. Югас Е. Ф. Економічна сутність договірних відносин підприємства та форми розрахунків з постачальниками і підрядниками [Електронний ресурс] / Е. Ф. Югас // Економічний університет. – 2011. – 17/2. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2011_17_2/Yugas.pdf. – Національна бібліотека ім. Вернадського.

Annotation

Theoretical aspects of accounting with counterparties are outlined.

Key words: *arrears, counterparties, calculations.*

*Науковий керівник – **Чебан Ю.Ю.**,
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*